

ण इयत्ता १०वी उत्तीर्ण.
सी महामंडळाच्या / MSSDS च्या वेबपोर्टलवर उमेदवाराने नाव नोंदणी करणे अनिवार्य आहे.
र्थीस इमाव प्रवर्गातील जात प्रमाणपत्र, उत्पन्नाचे रु. ८.०० लक्षपर्यंतचे (एकत्रित कुटुंबाचे) प्रमाणपत्र,
रहिवासी दाखला, आधार कार्ड पोर्टलवर अपलोड करावे लागेल.
इंडिया पोर्टलवर नोंदणी केलेल्या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत प्रशिक्षण देण्यात येईल.
प्रशिक्षण हे महामंडळामार्फत देण्यात येईल.

महिला स्वयंसिद्धी व्याज परतावा योजना

र मागास प्रवर्गातील गरीब, होतकरु, परितक्त्या महिलांचे सक्षमिकरण करुन त्यांना स्वावलंबी व
मनिर्भर करणे.
यातील महिला बचत गटातील इतर मागास प्रवर्गातील महिलांनी उत्पादित केलेल्या वस्तूंचे उत्पादन,
या, मूल्य आधारित उद्योगांकरिता बँकांमार्फत मंजूर करण्यात आलेल्या रु. ५.०० ते १०.००
पर्यंतच्या कर्ज रक्कमेवरील १२% व्याजाच्या मर्यादित व्याज परतावा उपलब्ध करुन देण्यात येईल.
र योजना महिला आर्थिक विकास महामंडळाच्या लोकसंचालित साधनकेंद्र (CMRC) च्या सहाय्याने
विण्यात येणार आहे.

महिला बचत गटातील इतर मागासप्रवर्गाच्या महिला अर्जदारांना सदर व्याज परतावा योजनेचा लाभ
प्रीसी महामंडळाकडून घेता येईल. तसेच सदर बचत गटातील उर्वरित महिलांना महिला आर्थिक विकास
मंडळाकडून इतर शासकीय विभागाच्या / महामंडळाच्या योजनेतर्गत लाभ देण्यासाठी प्रयत्न करण्यात
व.

मागास प्रवर्गातील किमान ५०% महिलांचा समावेश असलेल्या पात्र महिला बचत गटास प्रथम टप्प्यात
५.०० लक्ष पर्यंत कर्ज बँकेकडून उपलब्ध करुन घेण्यास मान्यता देण्यात येईल.

म टप्प्यातील कर्ज नियमित परतफेडीनंतर सदर बचत गट द्वितीय टप्प्यात रु. १०.०० लक्ष पर्यंत कर्ज
कडून मंजूर करुन घेण्यास पात्र होईल.

द्वारे बँकेने मंजूर केलेल्या आणि नियमित कर्ज परतफेड केलेल्या बचत गटास १२% पर्यंतच्या व्याज
दित व्याज परतावा मागणी बँकेच्या प्रमाणिकरणानुसार मिळेल.

ला बचत गटातील महिला इतर मागास प्रवर्गातील व महाराष्ट्राची रहिवासी असावी.
१८ ते ६० वर्षे असावे.

महामंडळाच्या योजनांतर्गत सुरु करता येण्यासारखे व्यवसाय

पालन	• ऑटो स्पेअर पार्ट्स	• लाकडी वस्तू बनविणे	• कापड दुकान
वसाय	• पुस्तकाचे दुकान	• विट भट्टी	• दवाखाना
व्यवसाय	• फळ/भाजीपाला विक्री दुकान	• टेलरिंग युनिट	• अभियांत्रिकी सल्ला केंद्र
क्लिनिक	• जनरल स्टोअर्स	• वास्तू विशारद व्यवसाय	• हॉटेल व्यवसाय
नियम फॅब्रिक शॉप	• हार्डवेअर व पेन्ट शॉप	• ग्लास व फोटोफ्रेम सेंटर	• औषध दुकान

या व्यतिरिक्त इतर कोणताही कायदेशीर व्यवसाय

महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या.

(महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम)

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

जिल्हा व्यवस्थापक कार्यालय दुरध्वनी क्रमांक

जिल्हा	दुरध्वनी क्रमांक	जिल्हा	दुरध्वनी क्रमांक
शामराव वेजे कोकण इतर मागासवर्ग आर्थिक विकास महामंडळ			

कोकण विभाग

मुंबई शहर	०२२-२६५९१३३५	मुंबई उपनगर	०२२-२६५९१३३५
ठाणे	८८७९९४५०८०	रायगड	०२१४१-२२४४४८
रत्नागिरी	०२३५२-२२८४७०	सिंधुदुर्ग	०२३६२-२२८११९
पालघर	८८७९९४५०८०		

महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या.

पुणे विभाग

पुणे	०२०-२९५२३०५९	सातारा	०२१६२-२९५१८४
सांगली	०२३३-२३२१५१३	सोलापूर	०२१७-२३१२५९५
कोल्हापूर	०२३१-२६५३५१२		

नाशिक विभाग

नाशिक	०२५३-२२३६०७३	धुळे	०२५६२-२७८४९७
जळगांव	०२५७-२२६१९१८	अहमदनगर	०२४१-२४५००३०
नंदुरबार	०२५६४-२१००६२		

औरंगाबाद विभाग

औरंगाबाद	०२४०-२३४१५४४	परभणी	०२४५२-२२७६१५
उस्मानाबाद	०२४७२-२२३८६३	बीड	०२४४२-२३२६२४
नांदेड	०२४६२-२२०८६५	जालना	०२४८२-२२३४२०
लातूर	०२३८२-२५३३३४	हिंगोली	०२४५६-२२४४४२

अमरावती विभाग

अमरावती	०७२१-२५५०३३९	बुलढाणा	०७२६२-२४८२८५
यवतमाळ	०७२३२-२४३०५२	अकोला	०७२४-२४१०२२१
वाशिम	०७२५२-२३१६६५		

नागपूर विभाग

नागपूर	०७१२-२९५६०८६	वर्धा	०७१५२-२३२८८१
भंडारा	९६६५२७८०७४	चंद्रपूर	०७१७२-२६२४२०
गडचिरोली	०७१३२-२२३०२४	गोंदिया	०७१८२-२३४०३७

सूचना : अर्जदारांनी अधिक माहितीसाठी संबंधित जिल्हा व्यवस्थापक कार्यालयाशी संपर्क साधावा.

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

शामराव वेजे कोकण इतर मागासवर्ग आर्थिक विकास महामंडळ

(महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळाची उपकंपनी)

(महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम)

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मुख्य कार्यालय : प्रशासकीय भवन, ४ था मजला, रामकृष्ण चेंबुरकर मार्ग, चेंबुर, मुंबई ७१.

फोन : ०२२ - २५२७ ५३७४ / २५२९ ९६८५

ईमेल : homsobcfdc@gmail.com / mdmsobcfdc@gmail.com

वेबसाईट : www.msobcfdc.org

महामंडळाची स्थापना व उद्दीष्टे

ना : महाराष्ट्र शासन, शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभागाच्या दिनांक २५ सप्टेंबर, ८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये २३ एप्रिल, १९९९ रोजी (कंपनी अधिनियम १९५६) महामंडळाची स्थापना गत आली असून महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम म्हणून कंपनी कायदा अन्वये नोंदणी करण्यात आली आहे.

शामराव पेजे कोकण इतर मागासवर्गीय आर्थिक विकास महामंडळाची स्थापना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य गच्या दिनांक २५ ऑगस्ट, २००९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिनांक १८/०६/२०१० रोजी (कंपनी नियम १९५६) कोकण विभागाकरिता महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळाची उपकंपनी करण्यात आली आहे.

उ : १) राज्यातील इतर मागासवर्गीयांच्या कल्याण व विकासासाठी विविध व्यावसायिक क्षेत्रातील व्यापार किंवा उद्योग योजना आखणे, त्यांना चालना देणे, सहाय्य करणे, सल्ला देणे, मदत करणे, वित्त पुरवठा करणे तसेच कल्याणासाठी योजना सुरु करून त्यासाठी वित्त पुरवठा करणे. त्यांना व्यापार किंवा उद्योग सुरु करण्यासाठी आवश्यक ती तांत्रिक वस्थापकीय साधने पुरवून त्यांची आर्थिक स्थिती, उत्पादन निर्मिती, व्यवस्थापन आणि पणन यांचा विकास /त्यात सुधारणा करणे.

ह न : देशातील लोकसंख्या दिवसेंदिवस वाढत असल्याने नोकऱ्यांची मागणी आणि उपलब्धता यात मोठी दरी निर्माण आहे. राज्यात सुशिक्षित मनुष्यबळ मोठ्या प्रमाणावर आहे त्याचा संपत्ती म्हणून उपयोग करून घेणे आवश्यक आहे. १, कुटुंब व समाजाच्या आर्थिक उन्नतीसाठी स्वयंरोजगाराला चालना देण्याच्या उद्देशाने शासनाने इतर मागास बहुजन ण विभागांतर्गत इतर मागासवर्गीयांसाठी महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., या ङळाची स्थापना केली आहे.

महामंडळाच्या विविध योजना जनसामान्यांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी जिल्हा, तालुका व गाव पातळीपर्यंत त्या जातात. उपलब्ध मनुष्यबळ व निधी लक्षात घेऊन आजपर्यंत जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत योजना पोहोचविण्याचा ङळाने प्रयत्न केला आहे.

राज्यातील ओ.बी.सी. प्रवर्गाची लोकसंख्या विचारात घेता ज्या लाभार्थींनी महामंडळाच्या कर्ज योजनेचा लाभ आहे त्यांनी कर्जाची नियमित वसूली देवून परतफेड करावी. जेणेकरून सदर वसूल रक्कमेतून समाजातील इतर गरजू करू पात्र ओ.बी.सी. व्यक्तींना महामंडळाच्या योजनांतर्गत कर्ज वितरीत करणे शक्य होईल, करीता सर्व लाभार्थींनी ी नियमित परतफेड करून महामंडळास व समाजास सहकार्य करावे.

बीज भांडवल योजना

राष्ट्रीयकृत बँका व जिल्हा मध्यवर्ती बँकांच्या माध्यमातून राबविण्यात येते.

महामंडळाचा सहभाग २०%

लाभार्थीचा सहभाग ५% व बँकांचा सहभाग ७५% असतो.

या योजनेमध्ये महत्तम प्रकल्प मर्यादा रु. ५.०० लक्ष आहे.

महामंडळाच्या कर्जावरील व्याजाचा दर ६% असून परतफेडीचा कालावधी

वर्ष इतका आहे.

अर्जदाराचे वय १८ ते ५० वर्षे असावे.

कुटुंबाची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु. १.०० लक्ष पर्यंत.

रु. १.०० लक्षपर्यंतची थेट कर्ज योजना

- ❖ अर्जदाराचे वय १८ ते ५५ वर्षे असावे.
- ❖ अर्जदाराचा सिविल क्रेडिट स्कोअर किमान ५०० इतका असावा.
- ❖ अर्जदाराचे कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न ग्रामीण व शहरी भागाकरिता रु. १.०० लक्ष.
- ❖ लाभार्थीचा सहभाग निरंक राहिल.
- ❖ नियमित ४८ समान मासिक हप्त्यांमध्ये मुद्दल रु. २,०८५/- परतफेड करणाऱ्या लाभार्थींना व्याज अदा करावे लागणार नाही. परंतु थकित झालेल्या हप्त्यांवर द.सा.द.शे. ४% व्याजदर आकारण्यात येईल.

वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा रु. १०.०० लक्ष पर्यंतची कर्ज योजना

- ❖ महाराष्ट्र राज्यातील इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील गरजू व कुशल व्यक्तींना कृषी संलग्न व पारंपारिक उपक्रम, लघु उद्योग व मध्यम उद्योग, उत्पादन, व्यापार व विक्री, सेवा क्षेत्र, इ. व्यवसायाकरिता कर्ज व्याज परतावा उपलब्ध करून देणे.
- ❖ महामंडळाच्या पोर्टलवर नाव नोंदणी व अर्ज सादर करणे अनिवार्य.
- ❖ बँकेमार्फत लाभार्थींना रुपये १०.०० लक्ष पर्यंत कर्ज वितरीत केले जाईल. कर्ज रक्कमेचे हते नियमित भरल्यास व्याजाची रक्कम (१२% च्या मर्यादित) व्याजपरतावा रक्कम अनुदान स्वरूपात बँक प्रमाणिकरणानुसार लाभार्थींच्या आधार लिंक बँक खात्यात दरमहा महामंडळामार्फत जमा करण्यात येईल.
- ❖ लाभार्थींनी ऑनलाईन पोर्टलवर उद्योग सुरु असल्याचे किमान दोन फोटो अपलोड करावेत.
- ❖ अर्जदाराचे वय १८ ते ५० वर्षे असावे.
- ❖ कुटुंबाची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु. ८.०० लक्ष पर्यंत.

गट कर्ज व्याज परतावा योजना

- ❖ महामंडळाच्या निकषांनुसार विहीत केलेल्या वार्षिक उत्पन्न मर्यादित उमेदवारांचे बचत गट, भागीदारी संस्था, सहकारी संस्था, कंपनी (कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत), (LLP, FPO) अशा शासन प्रमाणिकरण प्राप्त संस्थाना बँकेतर्फे स्वयंरोजगार, उद्योग उभारणी करिता जे कर्ज दिले जाईल त्या कर्ज रक्कमेवरील व्याज परतावा हा बँक प्रमाणीकरणानुसार महामंडळाकडून अदा केला जाईल.
- ❖ गटाने वेळेत कर्जचे हते भरल्यास जास्तीत जास्त १२ टक्के व्याज दराच्या आणि रु. १५.०० लक्ष मर्यादित एकूण व्याजाची रक्कम त्यांच्या आधार लिंक बँक खात्यात दरमहा महामंडळामार्फत जमा करण्यात येईल. इतर कोणतेही (Charges / Fees) महामंडळ अदा करणार नाही.
- ❖ गटातील लाभार्थींचे कर्ज खाते आधारकार्ड लिंक असणे अनिवार्य राहिल.
- ❖ गटातील लाभार्थींचे किमान वय १८ ते ४५ वर्षे असावे.
- ❖ गटातील उमेदवाराने अर्ज करते वेळी या प्रकल्पासाठी व यापुर्वी महामंडळाच्या वा इतर महामंडळांच्या कोणत्याही योजनांचा वैयक्तिक लाभ घेतलेला नसावा.
- ❖ गटांच्या भागीदारांचे किमान रु. ५०० कोटीच्या वर ठेवी असलेल्या व कोअर बँकींग सिस्टम असलेल्या राष्ट्रीयकृत/शेड्युल्ड बँकेत खाते असावे.
- ❖ गटातील सर्व सदस्यांचा सिविल क्रेडिट स्कोअर किमान ५०० इतका असावा.
- ❖ गटातील उमेदवारांनी महामंडळाच्या अधिकृत वेब पोर्टलवर अर्ज सादर करणे बंधनकारक आहे.

अर्जदार लाभार्थीची अर्हता :

- ❖ लाभार्थी इतर मागासवर्गीय असावा. महाराष्ट्राचा सर्वसाधारण रहिवाशी असावा.
- ❖ तो कोणत्याही बँकेचा, महामंडळाचा किंवा वित्तीय संस्थेचा थकबाकीदार नसावा.
- ❖ बीज भांडवल योजना व थेट कर्ज योजनेकरिता शहरी तसेच ग्रामीण भागातील अर्जदाराचे वार्षिक उत्पन्न रु. १,००,०००/- पेक्षा कमी असावे.
- ❖ कुटुंबातील एकाच व्यक्तीस एकाच योजनेचा लाभ घेता येईल.
- ❖ अर्जदाराने जो व्यवसाय निवडला असेल, त्या व्यवसायाचे त्याला ज्ञान किंवा अनुभव असावा.
- ❖ कर्जाच्या अटी व शर्ती महामंडळ ठरवेल त्याप्रमाणे राहतील.

अर्जासोबत जोडावयाच्या कागदपत्रांचा तपशिल :

- ❖ उत्पन्नाच्या दाखल्यासोबत सक्षम अधिकाऱ्याने अर्जदार प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतच्या प्रमाणपत्रांच्या साक्षात्कृत केलेल्या प्रती.
- ❖ जातीचे प्रमाणपत्र, शिधापत्रिकेची प्रमाणित प्रत, आधारकार्ड, पासपोर्ट साईज फोटो.
- ❖ व्यवसाय स्थळाची भाडेपावती, करारनामा, ७/१२ चा उतारा.

- ❖ शैक्षणिक अर्हतेचे प्रमाणपत्र/जन्मतारखेचा दाखला.
- ❖ २ जामिनदारांची हमीपत्र अथवा गहाणखत
- ❖ स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे व्यवसाय करण्याबाबत "ना हरकत प्रमाणपत्र" तसेच ज्या प्रयोजनासाठी कर्ज मंजूर होणार आहे, त्या प्रयोजनासाठी त्याचा उपयोग करण्याबाबतचे अर्जदाराचे प्रतिज्ञापत्र.
- ❖ तांत्रिक व्यवसायाकरिता आवश्यक असतील असे परवाने/लायसन्स.
- ❖ व्यवसायाचा प्रकल्प अहवाल व लागणारा कच्चा माल, यंत्र सामुग्री इत्यादींचे दरपत्रक.
- ❖ महामंडळाच्या संचालक मंडळाने वेळोवेळी निर्देशित केल्यानुसार इतर कागदपत्रांचा तपशिल.
- ❖ अर्जदाराने मुळ प्रमाणपत्र न जोडता त्याच्या साक्षात्कृत प्रती जोडल्यात.

शैक्षणिक कर्ज व्याज परतावा योजना

- ❖ उच्च शिक्षणासाठी राज्य, देशांतर्गत व आंतरराष्ट्रीय अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेण्याकरिता इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी / विद्यार्थिनींना बँकेमार्फत उपलब्ध होणाऱ्या शैक्षणिक कर्ज रक्कमेवरील व्याजाचा परतावा करणे.
- ❖ इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी / विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षणासाठी बँकेकडून राज्यांतर्गत व देशांतर्गत अभ्यासक्रमासाठी रु.१०.०० लक्ष व परदेशी अभ्यासक्रमासाठी रु. २०.०० लक्ष इतके महत्तम कर्ज अदा करण्यात येईल.
- ❖ विद्यार्थींचे वय १७ ते ३० वर्षे असावे व तो इमाव प्रवर्गातील, महाराष्ट्राचा रहिवाशी असावा.
- ❖ अर्जदाराची कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न मर्यादा ग्रामीण व शहरी भागाकरिता रु. ८.०० लक्ष पर्यंत व शासनाच्या सक्षम प्राधिकरणाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या नॉन क्रिमिलेअरच्या मर्यादित असावी.
- ❖ अर्जदार इयत्ता १२ वी ६०% गुणांसह उत्तीर्ण असावा.
- ❖ राज्य व देशांतर्गत अभ्यासक्रम : १. आरोग्य विज्ञान २. अभियांत्रिकी ३. व्यावसायिक व व्यवस्थापन अभ्यासक्रम ४. कृषी, अन्नप्रक्रिया व पशुविज्ञान
- ❖ राज्य व देशांतर्गत अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता बँकेने उपलब्ध करून दिलेल्या कर्जांमध्ये शैक्षणिक शुल्क, पुस्तके, साहित्य खरेदी व अर्जदाराच्या राहण्याचा व भोजनाचा खर्च याचा समावेश राहिल.
- ❖ परदेशी अभ्यासक्रम : १. आरोग्य विज्ञान २. अभियांत्रिकी ३. व्यावसायिक व व्यवस्थापन ४. विज्ञान ५. कला
- ❖ परदेशी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता बँकेने उपलब्ध करून दिलेल्या कर्जांमध्ये फक्त शैक्षणिक शुल्क, पुस्तके, साहित्य खरेदीचा समावेश राहिल.
- ❖ इतर अटी व शर्ती : परदेशी अभ्यासक्रमांतर्गत शैक्षणिक कर्ज घेतलेल्या लाभार्थींनी व्याज परतावा मागणी करताना खालील नमूद बाबी, संबंधित आवश्यक कागदपत्रे सादर करणे अनिवार्य राहिल.
- १. परदेशी अभ्यासक्रमासाठी QS (Quacquarelli Symonds) च्या रँकिंग/गुणवत्ता निकषांनुसार संस्थेचे स्थान २०० पेक्षा आतील परदेशातील शैक्षणिक संस्थेत प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी.
- २. परदेशी अभ्यासक्रमाकरिता पात्रता परीक्षा Graduate Record Exam (GRE), Test of English as a Foreign Language (TOEFL) उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी.

कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना

- ❖ राज्यातील इतर मागासवर्गीय समाजातील परंपरागत व्यवसायांचे आधुनिकीकरण झालेले असल्यामुळे त्या परंपरागत व्यवसायात कार्यरत असलेल्या तसेच, इतर शैक्षणिक पात्रता धारण केलेल्या इतर मागासवर्गीय समाजातील पात्र व्यक्तींना आधुनिक प्रशिक्षणाचा लाभ व्हावा तसेच कौशल्य विकास प्रशिक्षण प्रदान करून त्यांना कौशल्यपूर्ण बनविणे व त्याद्वारे रोजगार किंवा स्वयंरोजगार उपलब्ध करून देणे.
- ❖ अर्जदार इतर मागास प्रवर्गातील असावा.
- ❖ वयोमर्यादा किमान १८ ते कमाल ५० वर्षे

